

Száma: 7625-12/2010.

Előkészítők: Nagyné Juhász Krisztina családsegítő és gyermekjóléti szolgálat intézményvezetője, Benkőné Takács Mária szociális iroda vezetője, Dr. Labovszki János I. fokú gyámhatósági ügyintéző, Máró Ferencné és Szabó Gáborné gyámhivatali ügyintézők, Nagyné Bózsár Katalin egészségügyi és szociális intézményi ügyintéző

A tájékoztató törvényességi ellenőrzője:

Szücsné dr. Sebestyén Irén jegyző

T Á J É K O Z T A T Ó

az önkormányzat 2009. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a korábbi években részletesen foglalkozott a város azon feladataival, amelyek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényből (a továbbiakban: Gyvt.) fakadó feltételrendszer kialakításával kapcsolatosak.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése a helyi önkormányzatnak minden év május 31-ig a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról átfogó értékelés készítését és képviselő-testület általi megtárgyalását írja elő, így jelen előterjesztés a 2009. év helyzetértékelését és számszaki adatait tartalmazza.

A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat a gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni ellátásokkal, a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások biztosításával, a máshol igénybe vehető szolgáltatások közvetítésével, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések megtételével biztosítja.

Hajdúnánás Városi Önkormányzatnak és intézményeinek az ellátási területe a település lakosságára terjed ki.

A lakosságszám alakulását, ezen belül a 0-18 éves korosztály évenkénti változását és az összlakossághoz viszonyított arányát - a népesség-nyilvántartás adatai szerint - mutatja az alábbi táblázat:

Időszak	Lakosságszám összesen	Eltérés az előző évtől	0-18. éves korosztály	Eltérés az előző évtől	0-18 éves korúak az összlakosság %-ában összlakosság
2001	18727	- 41	4660	- 96	24,88
2002	18591	- 136	4562	- 98	24,54
2003	18650	+ 59	4489	- 73	24,07
2004	18581	- 69	4394	- 95	23,65
2005	18507	-74	4189	-205	22,63
2006	18360	-147	4037	-152	21,99
2007	18227	-133	3888	-149	21,33
2008	18123	-104	3778	-110	20,85
2009	17938	-185	3632	-146	20,25

Az országosan is kimutatható születések számának csökkenése, valamint a lakosság öregedési folyamata a fenti adatokból településünkön is jól érzékelhető.

A Hajdúnánáson élő lakosság mintegy 3 %-a a különböző segélyezési formákból tartja fenn magát, ami a mai kor követelményrendszerét tekintve ideiglenes állapotként is megviseli a családokat. Nagy a fluktuáció a családok között, amelyet a mezőgazdaságban idény jelleggel, illetve alkalmanként adódó munkalehetőségek sem tudnak sem anyagilag, sem morálisan pótolni.

A megélhetési nehézségek, munkanélküliség, segélyezett életforma, alacsony bérjövővel, lakhatási nehézségek elmélyülése a család funkcionalitásának időszakos, vagy krónikus ellehetetlenüléséhez vezethet. Ezekben a családokban nem ritka a vita, az agresszivitás, az alkoholfogyasztás, a szülői elhanyagolás, amelyek az ott élő kiskorúakra negatív hatást gyakorolnak.

Az említett jelenségek pozitív irányba történő elmozdulásához, a lakosság ezen rétegének felzárkóztatásához 2009. évben többféle módon járult hozzá a Hajdúnánás Városi Önkormányzat:

- pályázatot nyújtott be a Városi Bölcsőde felújítására és 20 férőhelyről 40 férőhelyre történő bővítésére az Észak-Alföldi Operatív Program támogatási rendszeréhez, melynek elbírálása folyamatban van;
- 2009. évtől kezdődően ösztöndíjat biztosít azon hajdúnánási lakosú, hajdúnánási szakképzésben részesülő, hiányszakmát tanuló diákok számára, akik jó tanulmányi eredményt érnek el és megfelelnek a pályázat feltételeinek. (2009-ben 19 fő összesen 1.300.000,- Ft támogatásban részesült);
- közcélú és közhasznú munkavégzésben történő foglalkoztatással jövedelemhez juttatta a munkaképes korú lakosság egy részét. 2009. évben havonta átlagosan 127 fő foglalkoztatása valósult meg;
- idegenforgalmi fejlődést remélve városismertető kiadványt készített, utazási kiállításokon szerepelt, melyekkel a gyógyfürdő és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások kiajánlása történt meg a belföldi turizmus iránt érdeklődőknek;
- gazdasági lépéseket tett munkahely-teremtésekre.

I.) A Gyvt. alapján Hajdúnánás Városi Önkormányzatnak feladata a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a város területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése

I/1. Pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásokkal kapcsolatos ügyintézés a Szociális Iroda ügyintézői végzik, a Gyvt. és a végrehajtásáról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet alapján.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult a gyermek, amennyiben a családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2009. évben: 28.500 Ft) 130 %-át, egyedülálló szülő, v. beteg gyermek esetén 140 %-át, s jelentős vagyonnal nem rendelkezik a család.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság arra is szolgál, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult évente kétszer 5.800-5.800 forintos pénzbeli támogatásra, ingyenes tankönyvre, továbbá a gyermekétkeztetés normatív kedvezményeinek igénybe vételére:

- az 1-7 osztályosok ingyenes étkezésre, az ebbe a körbe nem tartozó gyermekek pedig 50 %-os kedvezményre.

2009. december 31-én 885 család 1614 gyermeke részesült gyermekvédelmi kedvezményben.

A gyermekvédelmi törvény pénzbeli ellátást is biztosít azoknak a gyámoknak, akik nyugdíjasok, és a gyámolt eltartására kötelesek, - ez a *kiegészítő gyermekvédelmi támogatás*. Ilyen ellátást jelenleg városunkban senki nem kap.

A *rendkívüli gyermekvédelmi támogatás* célja segíteni azokat a gyermekeket, akiknek ellátásáról családjuk más módon nem tud gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

2009-ben 323 esetben került sor rendkívüli gyermekvédelmi támogatás kiutalására, összesen 2.739 eFt összegben.

Ezen felül, - *természetbeli ellátásként* - *tankönyvtámogatással* segíti az önkormányzat az iskolakezdést. Tárgyévben 1322 gyermek kapott 4.000-4.000 forintot, mellyel azokat a gyermekeket támogatta a bizottság, akik nem részesültek ingyenes tankönyvellátásban.

Rendeletünkben szabályozásra került fentiekén túl a rászoruló gyermekek *étkezési támogatása* is, melyet a szülő kérésére, az iskola javaslatára, a nem városunkban tanuló gyermek részére a szülő kérésére állapít meg az Egészségügyi és Szociális Bizottság. Tárgyévben is 2 millió forint került tervezésre gyermekétkeztetés címén. Támogatást 53 tanuló kapott.

Természetbeni ellátásként 2009-ben az önkormányzat tovább folytatta az *iskolatej* adását is.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat támogatást nyújtott továbbá a Tedejről bejáró és a Tedejre óvodába járó gyermekek számára az autóbusz bérletének megtérítésére.

A Gyvt. szerinti, a július és november hónapban tanulói jogviszonyban álló gyermekeknek járó 5.800-5.800 forintos rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény kifizetése határidőre megtörtént, melyet 100 %-ban visszatérített a központi költségvetés. Júliusban 776 család 1433 gyermeke, november hónapban pedig 858 család 1571 gyermeke részesült belőle.

A nyári szünetben, június közepétől augusztus végéig 48 munkanapon keresztül Hajdúnánás Városi Önkormányzat a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve a Hajdúnánási Gyermek- és Közétkeztetési Kht. és a Tedej Zrt. konyháin keresztül 350 hajdúnánási gyermek számára biztosított ingyenes étkeztetést.

I/II.) Gyermekjóléti alapellátások biztosítása Gyermekjóléti Szolgálat működtetése

Hajdúnánás Városi Önkormányzat a jelenlegi intézményét 1998. óta működteti. A gyermekjóléti szolgálat 3 fő családgondozót és 1 fő családgondozó asszisztent foglalkoztat határozatlan idejű kinevezéssel, amely megfelel a szakmai létszámnormának. Jelenleg a helyettes szülői státusz betöltetlen.

Az intézmény tárgyi feltételeit tekintve az épület adottságai -nagy alapterületű helyiségek- meghaladják a szükséges mértékeket, helyettük akár választó közfalak segítségével kisebb, bizalmi légkört biztosító irodákra lenne szükség.

Mind a családsegítő szolgálat, mind a gyermekjóléti szolgálat rendelkezik számítógéppel, és a szakmai feladatok ellátásához szükséges irodai egyéb eszközökkel. 2009. évben 1 db számítógéppel és fax készülékkel bővült a szolgálat gépparkja, így a hátralékkal küzdő személyek ügyintézési folyamata eredményesebbé vált.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a 2009. évben végzett munkájáról megküldött tájékoztatójában felöleli mind a saját szakmai tevékenységét, mind az intézménnyel kapcsolatban álló jelzőrendszer tagjainak beszámolóit. A megküldött anyag mellékletei szemléltetik a 2009. évi adatokat, melyeknek okaira, tendenciáira és a gyermekek helyzetének javítása érdekében teendő javaslatokra a tájékoztató részletesen kitér.

A korábbi évek adataival való összehasonlítás eredményeként az alábbi táblázatból látható, hogy a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét igénybe vevők száma évenként változó, de emelkedő tendenciát mutat:

Probléma típus	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Anyagi	1120	962	1143	1307	1555
Gyermeknevelési	741	547	699	570	652
Gyermek intézménybe beilleszkedési nehézség	129	38	37	98	243
Magatartás-, telj. zavar	69	14	19	99	182
Családi konfliktus	186	119	115	177	247
Szülői elhanyagolás	307	253	186	197	292
Szülők, v. család életvitele	874	807	814	733	695
Családon belüli bántalmazás	37	35	25	21	26
Fogyatékoság, retardáció	22	19	21	25	8
Szenvedélybetegség	107	10	67	29	21
Összesen:	3592	2804	3126	3256	3921

A **fő probléma anyagi** (1555 eset) **jellegű** (megélhetési nehézségek, munkanélküliség, segélyezett életforma, alacsony bérjővedelem, lakhatási nehézségek), az utolsó három évet nézve is folyamatos emelkedést mutat.

Nagy számban tapasztalt a szolgálat **gyermeknevelési problémákat** (652 eset), amely több esetben összefüggést mutatott a **szülők**, illetve a **család nem megfelelő életvitelével** (695 eset). A problémák okai a hagyományos családszerkezetek átalakulása, a válások számának növekedése. Egyszülős, egykeresős modell elterjedése, amely létfenntartási gondokat okoz, valamint a család személyiségformáló, nevelő funkcióinak csökkenését eredményezi.

A gyermekjóléti szolgálat *életviteli-, mentális tanácsadással, valamint a településen elérhető szolgáltatások (pszichológus, egyéb szakrendelések) közvetítésével tudta kedvezően befolyásolni a problémák egy részét.*

Szabadidős és prevenciós programok szervezésével - tájékoztatók, interaktív beszélgetések, kézműves foglalkozások, szűrések-, EU-s élelmiszer-adományok szétosztásával enyhítette a családban jelentkező problémák, hiányosságok mélyülését, szorgalmazta a szabadidő hasznos eltöltését.

Rendszeres családlátogatásokra (581 eset), segítő beszélgetésekre (391 eset) került sor a 2009. évben, ennek ellenére településünkön növekedett a szülői elhanyagolások száma, a magatartásbeli és tanulási zavarral küzdő gyermekek száma is.

Mind fiatalabb korosztály kerül ki az egészséges családi és iskolai kontroll alól, önállósági törekvéseik – érettségük és racionális ítélőképességük hiányában – fokozzák hátrányukat, krónikussá és nehezen megszüntethetővé teszik veszélyeztetettségüket. Az iskolai jelzések is tanúskodnak a hirtelen kitörő antiszociális viselkedésről, a konvencionális értékekkel, kötelezettségekkel szembeforduló magatartásról, az általánosan elfogadott és elvárt korosztályra jellemző mintától eltérő életmódról.

A jelzőrendszer segítségével még kerülnek felszínre olyan családok, gyermekek, akiknek a legalapvetőbb ellátásokhoz való hozzájutásra is fel kell hívni a figyelmét.

A gyermekjóléti szolgálat és a gyermekvédelemhez kapcsolódó más szakterületek képviselői évente egy alkalommal fórumot rendeznek a helyi gyermekvédelmi gondokról és azok

megoldásairól, a további együttműködés lehetőségeiről. A 2010. március 19-én megtartott Gyermekvédelmi Fórumra a tanácskozást megelőzően a jelzőrendszer résztvevői elküldték a 2009. évről szóló írásbeli tájékoztatójukat.

A fórumon külön beszámoló hangzott el a jelzőrendszer tagjai közül a védőnői szolgálat 2009. évi munkájáról, továbbá a gyermekjóléti szolgálat beszámolóján belül az alábbi szervezetek 2009. évi adatainak ismertetésére került sor:

- Jegyző, mint I. fokú gyámhatóság,
- Városi Gyámhivatal,
- Városi Bölcsőde,
- Hajdúnánási Óvoda,
- Általános- és középiskolák,
- Gyermekgyógyász szakorvosok,
- Városi Rendőrkapitányság.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolójának melléklete tartalmazza a jelzőrendszer tagjainak tájékoztatóit.

A szolgálat munkatársainak és a fórum résztvevőinek értékeléseiből kitűnt, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer évről évre hatékonyabban működik, azonban akadnak további teendők:

- *több szakmai találkozó kezdeményezése konkrét esetek kapcsán, illetve szülői értekezleteken az óvodákban;*
- *szorosabb együttműködés tanév kezdetkor a középiskolába újonnan érkező tanulókra történő fokozottabb odafigyelés miatt a jelzőrendszer tagjainak hatékonyabb működéséhez;*
- *több szakmaközi megbeszélés szervezése egy adott érdeklődésre számot tartó téma tárgyában (pl. gyermekbántalmazás, változó törvényi szabályozás, prevenciós célú – drog, alkohol, szipuzás, egészséges életmódra nevelés, tömegsport népszerűsítése – megbeszélések, előadások és programok szervezése);*
- *szükség lenne a problémás családoknál családvezetési ismeretek átadására, a segélyek, családi pótlék felhasználásának nyomon követésére, a szülői felelősség hangsúlyozására, a szülők motiválására, a problémák megoldására történő rávezetésre.*

I/III.) Gyermekek napközbeni ellátása

Az önkormányzat a 2009. évben is a nevelési, oktatási intézményei közreműködésével biztosította a családban élő gyermekek életkorának megfelelő *nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást, étkeztetést.*

Szociális hátrányt kompenzáló tevékenységeik keretében az intézmények felzárkóztató foglalkozások tartásával, az önkormányzat által nyújtott keret erejéig az étkezési díjak, valamint a tankönyvek vásárlásához nyújtott támogatások odaítélésével támogatták a rászoruló gyermekeket.

Egyes iskolák alapítványai anyagi támogatást nyújtottak a rászoruló gyermekek részére a nyári táborozáshoz, valamint a versenyeken való részvételi díjak kifizetéséhez.

Több alkalommal vették igénybe az iskolák más szakemberek segítségét, pl. fejlesztő pedagógus foglalkozott a gyermekekkel, nevelési tanácsadóba irányítottak több gyermeket.

I/IV.) Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozására a szülő, vagy más törvényes képviselő kérelmére és beleegyezésével kerül sor ideiglenes jelleggel, ha a szülő a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

Hajdúnánáson az átmeneti gondozást az önkormányzattal megkötendő szerződés alapján a

megfelelő képesítéssel és tárgyi feltételekkel rendelkező helyettes szülő biztosíthatja.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai irányításával működtethető önálló helyettes szülői szolgáltatás jelenleg a szerződés 2007. évi felmondása okán betöltetlen.

II.) Gyermekvédelmi gondoskodás

A Gytv. alapján, ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható, és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a *települési önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal* a veszélyeztetettség mértékétől függően az alábbi *hatósági intézkedésekre jogosult*:

- dönt a gyermek védelembe vételéről és annak megszüntetéséről;
- teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot vesz fel;
- felveszi a szülő nyilatkozatát, amelyben hozzájárul a gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához;
- azonnali intézkedést igénylő esetekben a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről dönt;
- a gyermek átmeneti, illetőleg tartós nevelésbe vételéről intézkedik;
- nevelési felügyeletet rendel el;
- dönt az utógondozás elrendeléséről.
- a gyámhivatal felkérésére gyámsági és gondnoksági ügyekben leltározási feladatokat végez, környezettanulmányt készít, valamint közreműködik a gyámhivatali határozat végrehajtásában
- dönt a családi pótlék meghatározott részének természetbeni formában történő nyújtásáról.

A gyámhatósági és a szabálysértési éves statisztikák alapján megállapítható, hogy a veszélyeztetett gyermekek nagy része a 14-18 év közötti korosztályból kerül ki. Ez érvényes a tankötelezettségüket nem teljesítő fiatalokra és a szabálysértést, vagy bűncselekményt elkövetőkre egyaránt.

Jellemzően előforduló, veszélyeztetettséget jelentő problémák Hajdúnánáson: az igazolatlan iskolai hiányzás, lopás, szándékos rongálás. Ezen esetek száma nem túl magas, de minden évben előfordulnak városunkban. Az év során előfordultak még veszélyeztetés kutyával, köztisztasági és szeszesital fogyasztás tilalmának megszegése szabálysértések is.

Továbbra is számtalan gyermekeket veszélyeztető tényező van jelen, amelyek csökkentéséhez, illetve megszüntetéséhez nem elegendő a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretében, önkéntesen igénybe vehető segítségnyújtása, hanem folyamatosan szükség van a jegyzői gyámhatóság beavatkozására is.

Az *I. fokú gyámhatósági adatok* a gyermekjóléti szolgálat beszámolójának mellékletében is megtalálhatók:

2009. évben azonnali intézkedést igénylő esetként két alkalommal került sor ideiglenes hatályú gyermekelhelyezésre.

A különböző szervek jelzése alapján 26 ügyben, összesen 35 gyermek védelembe vételi eljárásának lefolytatására került sor, melyekből kifolyólag 13 gyermek védelembe vétele történt meg. Ezek az adatok az előző évihez hasonlóak. A többi esetben a veszélyeztetettséget jelentő problémák nem voltak olyan súlyúak, amelyek a védelembe vétel kimondását indokolták tették volna.

A gyámhatóság feladatkörébe tartozóan a tárgyévben 37 környezettanulmányt készített továbbá bírósági megkeresésre.

A fokozatosságot a jegyzői gyámhatóságot követően a *gyámhivatali munka* követi. Bizonyos esetekben párhuzamos intézkedési lehetőségei vannak az I. fokú gyámhatósággal (ideiglenes hatályú gyermekelhelyezés, szülői nyilatkozat felvétele gyermeke örökbe fogadásához), azonban hatáskörébe további feladatok kerültek a jogszabály módosítások következtében.

A gyámhivatal ügyintézőinek (2 fő) munkáját jellemzi, hogy rendkívül átfogó, körültekintő,

a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítését, a szülői kötelességek teljesítését figyelembe vevő döntések meghozatalát végzik, amelyek a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről intézkednek.

E célok elérése érdekében 2009-ben 1632 döntés meghozatalára került sor. A gyermek mindenképp felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva 1 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése történt, további két gyermek átmeneti nevelésbe vételére került sor. Hajdúnánáson a 2009. év végi adatok szerint átmeneti nevelésben összesen 29 gyermek van nyilvántartva, akik közül 2 gyermeket örökbe fogadhatóvá nyilvánítottak.

A gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmére, - illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám (hivatásos gyám) javaslatának figyelembevételével - utógondozói ellátást rendel el, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és életfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja. Az elmúlt évekhez hasonlóan, 2009-ben az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek száma 6 fő.

Az előzőeken kívül döntések sora született családi jogállás rendezése, gyermektartásdíj megelőlegezése, kapcsolattartás, kiskorúak és gondnokoltak vagyoni ügyeinek intézése feladatkörökben is.

A Városi Gyámhivatal munkájában megfigyelhető, hogy a családon belüli értékrendek változása, torzulása, esetenként felborulása mind anyagi, mind erkölcsi értelemben Hajdúnánáson is negatív tendenciájú. Sok esetben hátráltatja pl. az adott eljárást, hogy a gyakori lakcímváltozások miatt az ügyfél megkeresése, értesítése, meghallgatása is alapvető problémát jelent.

Bűnmegelőzés

A szórakozó helyeken, a köztereken a rendőrség, valamint a városban működő civil szervezetek, a bűnmegelőzési egyesületek aktív részt vállalnak a fiatalok bűnelkövetéseinek megelőzésében. Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 341/2008. (X. 16.) számú Képviselő-testületi Határozatával megtárgyalta és elfogadta Hajdúnánás Város Bűnmegelőzési Konceptióját. A képviselő-testület ugyanekkor döntött a Városi Bűnmegelőzési Tanács létrehozásáról is, melynek tagjai kiemelt feladatként tűzték ki többek között a bűnmegelőzési kommunikációt, felvilágosító munka végzését, a káros szenvedélyek kialakulásának, következményeinek megakadályozását.

A rendőrség preventív tevékenysége során az osztályfőnöki órákon kiskorúak célzott felvilágosítására, bűnmegelőzési bemutatóra került sor.

Mindennapi munkájukban elsősorban a családon belüli erőszak kezelésével kapcsolatos feladataik végrehajtása alkalmával találkoznak (pl. családi veszekedések) kiskorúakkal kapcsolatos jogsértésekkel. A rendelkezésükre álló törvényes eszközök szűkösek, a szülő figyelmeztetésére, súlyosabb esetekben eljárás megindításának kezdeményezésére van lehetőségük.

III.) Ellenőrzések tapasztalatai

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat gyermekjóléti szolgálatánál *szakmai ellenőrzést 2008. júniusában az Észak-Alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala a Megyei Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak bevonásával végzett*, melyről a Képviselő-testület a 2008. szeptemberi ülésen a polgármesteri jelentésben értesült.

A működést engedélyező hatóság -Hajdúdorog Városi Önkormányzat Jegyzője- részéről a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat ellenőrzésére 2010. február 16. napján került sor.

A vizsgálat arra irányult, hogy a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat működése megfelel-e a hatályos jogszabályoknak, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a végrehajtási rendeletek rendelkezéseinek és a működési engedélyben foglaltaknak.

A működést engedélyező szerv a vizsgált szempontok alapján hiányosságot nem tapasztalt. Tekintettel arra, hogy a helyettes szülői feladat elvégzését vállaló, helyben lakó személy jelenleg nincs, az intézményvezető továbbra is javasolja az ellátás kistérségi szintű megoldásának keresését.

IV.) Javaslatok

Hajdúnánás Városi Önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásával kapcsolatban az intézmények, a szakemberek részéről számos átgondolásra érdemes javaslat került megfogalmazásra egyrészt a Gyermekvédelmi Fórumon szóban, másrészt az írásban kért tájékoztatókban.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében fontos lenne a biztos családi háttér, a szülői felelősség hangsúlyozása, a megfelelő anyagi biztonság feltételének biztosítása.

Az intézmények részéről megfogalmazódott a szabadidő hasznos eltöltésének igényére való ösztönzés, a gyermekek mozgásszükségletének közösségi programok keretében történő kielégítése.

A felsorolt javaslatok nagy része hasznosítható, a gyermekjóléti és gyermekvédelem területén dolgozó szakemberek összehangolt munkájával megvalósítható.

Az eddigiekből kitűnik, hogy a város önkormányzata és intézményhálózata törekszik arra, hogy a szükséges ellátások váljanak a gyermekek számára elérhetővé, igénybe vehetővé, s az együttműködések kapcsán minél kevesebb esetben kerüljön sor hatósági intézkedések megtételére.

A fentiek alapján elmondható, hogy városunkban 2009. évben a gyermekekkel való közreműködők összehangolt munkája volt tapasztalható, amelyben a gyermekekre való odafigyelés, a prevenciós feladatok felvállalása érződik.

A fentiek alapján előterjesztem az alábbi

Határozati javaslatot:

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készített éves értékelést megtárgyalta, és a mellékletekkel együtt azt elfogadja.

Felhívja a polgármestert, hogy a tájékoztatót az Észak-Alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalának az előírt tájékoztatási kötelezettségre hivatkozással küldje meg.

Felelős: Dr. Éles András polgármester

Határidő: 2010. május 31.

Hajdúnánás, 2010. április 14.

Dr. Éles András
polgármester